

Algemene uitkering en educatiegelden

Tijdens de raadsvergadering van 9 juli 2020 heeft D66 gevraagd naar de onderbouwing van het bedrag in het gemeentefonds dat wordt uitgekeerd ten behoeve van onderwijshuisvesting en daarbij tevens gevraagd om inzicht te verschaffen in de financiële lasten voor onderwijshuisvesting van het voortgezet onderwijs.

Opbouw gemeentefonds

Elke gemeente ontvangt een uitkering uit het gemeentefonds. Hoeveel geld individuele gemeenten uit het gemeentefonds krijgen, hangt af van de kenmerken en de belastingcapaciteit van de gemeenten. De berekening is ingewikkeld en lastig, omdat het gemeentefonds wordt verdeeld aan de hand van maatstaven. De Rijksoverheid kijkt bij de verdeling van het gemeentefonds over de gemeenten onder meer naar:

- aantal inwoners;
- aantal jongeren;
- aantal uitkeringsgerechtigden;
- oppervlakte van de gemeente;
- grootte van de watergebieden.

Er zijn ruim 60 maatstaven. Elke maatstaf heeft een bedrag 'per eenheid'. De gemeente krijgt dus geld voor iedere inwoner, iedere jongere, enzovoorts. Het uit te keren bedrag heeft dus niets te maken met de daadwerkelijke kosten die een gemeente maakt voor bijvoorbeeld de huisvesting van het VO. De gemeenten zijn, met inachtneming van de wettelijke kaders die voor de beleidsvelden van toepassing zijn, vrij in de besteding van de algemene middelen over de talrijke beleidsvelden. Er is dus geen sprake van verplichte toerekening van algemene middelen naar specifieke beleidsvelden. Denk bijvoorbeeld aan onderhoud groen, educatie (inclusief huisvesting), overhead, ruimtelijk ordening, subsidies, sociaal domein etc.

De algemene uitkering die de gemeente ontvangt wordt onderverdeeld in clusters. Het is heel lastig om uit het bedrag voor het cluster educatie af te leiden wat het aandeel voor onderwijshuisvesting is. De PO-raad heeft hiervoor ten behoeve van schoolbesturen een rekenmodel opgesteld. Dit model is bij de beantwoording van deze vraag gehanteerd om inzicht te geven bedragen (zie bijlage1).

Uitkering en kosten

Op basis van de berekening van het model van de PO raad ontving de gemeente Papendrecht in 2019 een bedrag ter grootte van ongeveer € 1.4 miljoen als bijdrage in de kosten van de huisvesting van het voortgezet onderwijs.

Gemeenten zijn verantwoordelijk voor de huisvesting van scholen in het basisonderwijs, voortgezet onderwijs en speciaal onderwijs. Zij betalen voor nieuwbouw en uitbreiding. Voor de financiering hiervan krijgen zij jaarlijks de hiervoor besproken uitkering uit het Gemeentefonds. Scholen zijn zelf verantwoordelijk voor zowel het binnen als buiten onderhouden van het gebouw. Hiervoor ontvangen scholen een bijdrage van de rijksoverheid.

Op dit moment betaalt de gemeente dus voor de drie bestaande gebouwen alleen nog een jaarlijks bedrag aan verzekeringen, belastingen en kapitaalslasten. Deze uitgaven lopen volgens de meerjarenbegroting 2020-2024 per jaar iets op. Voor het jaar 2024 geldt : Willem de Zwijger € 125.000,- en De Lage Waard (2 gebouwen) € 270.000,-. Dus totaal € 395.000 euro.

Dit bedrag is laag vanwege de lage rekenrente. Op dit ogenblik wordt er gerekend met 1%. In het verleden was deze rente hoger (5%) en waren de jaarlijkse kosten voor de gemeente ongeveer 1.2 miljoen per jaar.